

ЎЗНОМА
1930 ЙИЛ
12 МАЙДАН
ЧИҚА
БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН ССЖ ИИВ ҲАЙЪАТИ НАШРИ

№ 83 (2347)

1991 йил 11 июль

ПАЙШАНБА

БАҲОСИ 10 ТИЙИН

Йўлтўсарлар қўлга тушди

Бухоро ўқитувчилар гай-ёрлаш олий билимгоҳи талабаси Тоҳиржон жанший хизмат уйи орқасидан ўтиб кетаётганида пичоқ ушлаган икки йигит йўлини тўсиб чиқди.

— Қани, бор-будингни чиқар, — деб ўдағайлади улардан бири. — Акс ҳолда бизнингдан дарча очамиз.

Тоҳиржоннинг баданидан совуқ тер чиқиб кетди. Атрофга алаңлади. Аксига олиб, бирор тирик жон кўринмади.

— Намунча лалаясан, тезроқ бўл, — деди иккинчи йўлтўсар. — Еки жонингдан тўйдимми?

«Бир амаллаб пичоқни тортиб олиш керак», — дея ҳаёлидан ўтказди Тоҳиржон ва чўнтагидан 50 сўм пулини чиқариб узатди. Пичоқ ушлаган талончи совуқ ишшайиб, пулни олди. Ана шу вазиятни кутган Тоҳиржон фавқулодда унга ташланди, лекин мўлжалдан бироз хато қилди. Совуқ қурол унинг қўлини куйдирди.

— Лаънатлар! — деб ингради у қон тиркираётган қўлини кўксига босиб.

Талончилар эса бу ёққа келаётган одамларни кўриб, жуфтакини ростлаб қолишди. Лекин бузоқнинг югургани сомонхонагача. Катта йўл бўйлаб бораётган вилоят ИИБ ходими милиция кичик лейтенанти Мўминжон Эшмуҳаммедов, ва пост-патрул хизмати ходими милиция старшинаси Нажмиддин Сирожевлар ит қувган соқовдек қочаётган шахслар ортидан қувинди. Буни кўрган пост-патрул хизмати ходимлари Ислоҳ Ғафоров, Ихтиёр Бобоевлар ҳам ҳамкасбларига ёрдамга шошилди. Шаҳар газлаштириш идорасига етганда талончилар қўлга олинди. Улардан бири Тарихий кўчасида яшаб, «Нафосат» ширкатда ишловчи Эркин, иккинчиси эса Коммунистлар кўчасида яшаб, зардўзлик фабрикасида ишловчи Қахрамон исми йигит экан.

Начора, нима аксанг, шунинг ўрасан, дейдилар.

Обид МУҲАММЕДОВ,
милиция капитани.

Зикрилла НЕЪМАТОВ,
милиция лейтенанти.

Сирдарё шаҳри ва тумани ИИБда жиноятчиликка қарши кураш борасида кўз

СУРАТДА: (чапдан ўнг-

га) милиция катта лейтенанти Нурмат Собитов, марказлашган соқчилик пулти милиционери Даврон Раҳмонов ва участка вакили милиция лейтенанти Мамажон Абдушоҳидовлар хавфли жиноятчини қўлга олиш пайтида.

Сураткаш

Боқижон ХОЛМИРЗАЕВ.

Жумҳурият ИИБ ходимларининг бир гуруҳ ўғил-қизлари мактаб таътилларида ҳордиқ чиқариш учун Зомин туманида жойлашган «Держинскийчи» кашшофлар уйига отланишди.

У тоғ ён бағрида, соя-салқин дарахтлар қучоғида ўрнашган. Кашшофлар уйи бир йўла 100 нафар болага хизмат қилади.

— Мен Тошкент шаҳри-

КАШШОФЛАР ЗОМИНДА ДАМ ОЛИШАДИ

даги 72-ўрта мактабда ўқийман. Бир ой уйда бўлдим. Шаҳар жуда исиб кетди. Бу ер менга жуда ҳам ёқди, — дейди Д. Раҳматов.

Дарҳақиқат, бу ерда дам олаётган ҳар бир ўқувчи таътил кунларини мароқли ўтаётганидан хурсанд.

Ҳурматли ИИБ ходимлари, ота-оналар! Фарзандларингизнинг мазмунли ҳордиқ чиқариши кўп жиҳатдан сизларга боғлиқ. «Держинскийчи» кашшофлар уйи эса ўғил-қизларингизни қучоқ очиб кутиб олишга тайёр. Навбатдаги дам

олиш мuddати 5-25 августгача. Йўлланма баҳоси 30 сўм 50 тийин.

Ўзингизни қизиқтирган барча саволларга 31-52 телефони орқали жавоб олишингиз мумкин.

М. ҚОДИРОВ.

ЯХШИ ТАЖРИБА — Кўпчилик мулки

«КўНИКМА» АДАШГАНЛАР БОШИНИ СИЛАЙДИ

Инсон турмуши тинч, оилам тотув, топганим баракали, эртанги куним бугунгидан ҳам яхшироқ бўлсин, деб яшайди ва шундай ўй-ниятлари йўлида ҳалол меҳнат қилади. Лекин баъзилар мўмай пул топиш, бойлик орттириш мақсадида жиноятга қўл урадилар. Сўнгра қамалдилар. Жазони ўтаб қайтгач эса, ишга жойлашни оғир кечади. Агар у ёлғиз, оила-сиз, кимсасиз бўлса, янада қийин. Бундай кишиларни корхона ва ташкилотлар ҳам «қучоқ» очиб кутиб олмайдилар. Лекин у ҳам инсон фарзанди, ҳаёт кечириши керак. Ҳаётдан орзу-умидлари бор.

Жумҳуриятимизда ягона ҳисобланган Бухородаги «Кўникма» жамияти бу борада хайрли ва савоб ишларни амалга оширишмоқда.

— Бизнинг «Кўникма» ижтимоий тарбия жамияти-миз 1989 йили ташкил этилганди, — дейди жамиятнинг раиси Рустем Асанов. — Бу гоёни вилоят ИИБ ўртага ташлаган эди. Бизга Бухоро ил-газлама комбинати катта ёрдам кўрсатди. Дастлаб ўз ётоқхонасидан 3-4 хонани ажратди. Сўнгра шаҳардаги йирик корхоналар, вилоят Қизил ярим ой,

меҳр-шафқат жамиятлари, савдо ташкилотлари, диний идоралар хайрия тариқасида пул ўтказдилар. Натияжада ишимиз юришиб кетди.

Ўтган давр мобайнида бизнинг жамият 300 дан ортиқ муқаддам судланганларга турли ёрдамлар кўрсатди. Уларнинг кўпчилиги қисми иш билан таъминланди.

— Мен Холбиби Рашидова бўламан. 1948 йилда туғилганман. Тақдир тақозиси билан ўз эримни ўлдириб, 13 йил мuddатга қамалдим. Қамоқ мuddатини шу йилнинг май ойида ўтаб чиқдим. Ўз уйимга борай десам, эримнинг қариндошлари қўйишмади, уч фарзандим бор. Хуллас, бу ерга мурожаат этишга мажбур бўлдим. Чунки бир неча ташкилотларга учрашиб ҳам ишга жойлаша олмадим. «Кўникма» эса биринчи кунёқ 50 сўм ёр-

дам пули бериб, ётоқхонадан жой ажратди. Ҳозир ил-газлама комбинатида навбатчи бўлиб ишлаяпман. Ойлик маошим 204 сўм. Фарзандларим тез-тез келиб туришадиган бўлди. Қанинги бошқа ҳудудларда ана шундай жамиятлар тузилса, не-не адашганларга мадад бўларди.

Навбатдаги суҳбатдошимиз Бафо Чўлиев бўлиб, у қуйидагиларни гапирди:

— Мен илгари бир неча бор қамалганман. Ҳозир ёшим 61 да. Шундан 35 йилини қамоқхоналарда ўтказдим. Биринчи марта 16 ёшимда панжара ортидаги ҳаётнинг аччиқ-чучугини тотганман. Асосан вокзал ва қўналғаларда фуқароларнинг шахсий мулкни ўғирлардим. Ўтган йилнинг 1 июнида озодликка чиққач, шу ерга келдим. Чунки ёлғизман, ҳеч кимим йўқ. Жамият менга жуда

катта ёрдам берди. Ил-газлама комбинатида меҳнат қилишман. Шу ердан ётоқхона олиб беришди. Маошим 200—250 сўм. «Кўникма»дан жуда хурсандман. У мени бешинчи қамалишдан асраб қолди.

«Кўникма» жамияти вилоятдаги тўртта қамоқхона маъмурияти билан келишган ҳолда (маъбусларнинг хоҳиш-истаги асосида, албатта) ширкатлар тузган. Унда маъбуслар ишдан ташқари пайтда жамият буюртмасига кўра турли хил буюмлар, эсдалик совғалари тайёрлашади. Шу ўринда айтиб ўтишим керакки, шаҳарда жамиятнинг ташаббуси билан очилган махсус дўкон бор. Унда тайёр махсулотлар сотилади. Савдодан тушган пулнинг бир қисми маъбуслар ҳисобига, қолган қисми эса жамиятга ва қамоқхоналарнинг эҳтиёжига ишлатилади. Биргина ўтган йилда 100 минг сўмлик мол со-

тилгани бу ишнинг қўла-мидан далолат беради.

— Ҳозирда вилоят ИИБ бизнинг жамиятимизни ўз оталиғига олган. Ҳамкорликда ишламоқдамиз, — деб суҳбатни давом эттирди Р. Асанов. — Бизга ИИБ бошлиғи полковник Матрасул Собиров, ҳуқуқбузарликнинг олдини олиш бўлими ходими милиция катта лейтенанти Қўчқор Абдуллаевлар яқиндан ёрдам бермоқдалар.

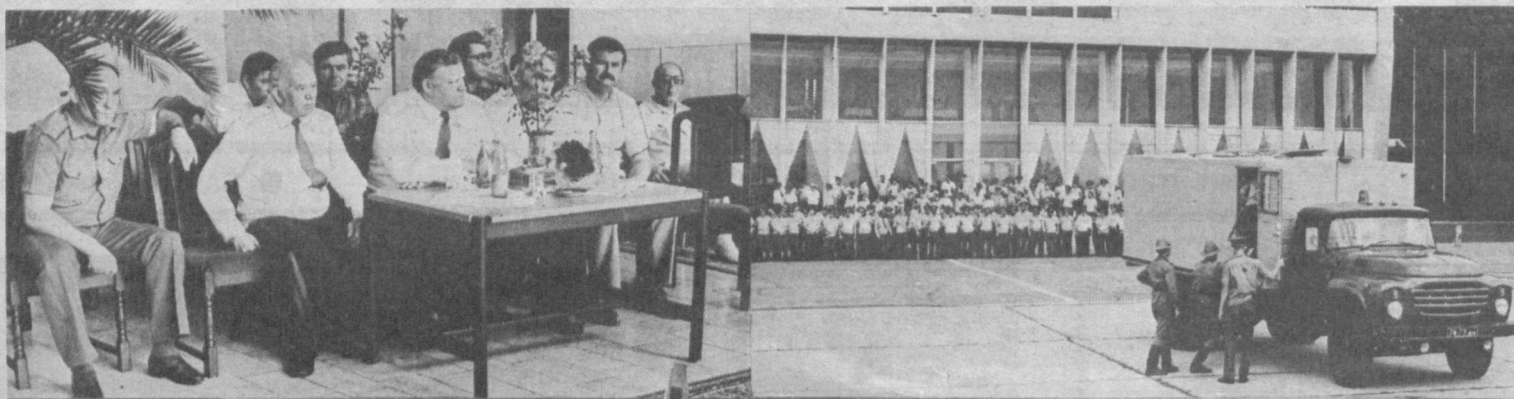
Шунингдек, жамият аъзолари З. Ҳакимова, бўлим мудири Ш. Исмамова, ходимлардан М. Исмамова, А. Холовларнинг ҳам хизматлари беқиёсдир.

Жумҳуриятимизда ягона ҳисобланган Бухоро вилоятдаги «Кўникма» ижтимоий тарбия жамиятининг хайрли ва савоб ишлари мақташга арзигуликдир. Шу каби жамиятларни бошқа вилоятларда ташкил қилсак, жиноятчиликнинг олдини олишда қўл келиши аниқ.

Қодиржон
МУҲАММАДЖОНОВ,
ЎзССЖ ИИВ шахсий таркибини ижтимоий, ҳуқуқий муҳофаза қилиш ва тарбиялаш бошқармаси ходими милиция ма-йори.

МАШҚДА ҚИЙИН БЎЛСА...

(«Забт этиш» машқидан суратли репортаж)

Рўзномамизнинг 6 июль кунги сонида хабар қилганимиздек, 4-5 июль кунлари Ўзбекистон пойтахтида «Забт этиш» машқи ўтказилди. УзССР Ички ишлар идоралари ходимларининг билим ва маҳоратларини, жанговар тайёргарликларини синовдан ўтказиш учун қўналға, «Қизил тўқимачи» темир йўл бекати ва Тошкент отчопари таълаб олинди.

Қўналғада турган тайёра

хамманинг эътиборини тортган. Чунки унинг ичига қуролланган тўда беркиниб олган. Шошилч ҳаракат қилишга яна имкон йўқ. Негаки, салонда қароқчилардан ташқари йўловчилар — турли ёшдаги беғуноҳ кишилар ҳам бор. Уларнинг ҳаётларини хавф остига қўйиб бўлмайди.

Оператив штабда ҳозир қалтис вазиятдан чиқиш йўли ахтарилмоқда. Ниҳоят, музокаралар асосида

қароқчилар билан алоқа ўрнатилди. Агар тайёрадаги болалар, аёллар ва қариялар озод қилинса, унинг учинишга руҳсат берилиши айтилди. Шундай қилинди ҳам. Лекин тайёра учмади.

«Қизил тўқимачи» бекатида эса асосан конвой хизмати ходимларининг тадбиркорлиги имтиҳон қилинди. Чиндан ҳам маҳкумларни улов воситаларига чиқариш ва тушириш бугунги кунда энг нозик ва

таҳликали юмуш бўлиб қолди. Конвой ходимлари бу вазифани маҳорат билан адо этиш бўйича тажриба тўплаганларини намойиш этдилар.

Тошкент отчопарида эса иштирок этганлар оммавий тартибсизликларни бартараф этиш юзасидан ички ишлар ходимлари нима-ларга қодир эканлигини ўз кўзлари билан кўрдилар.

А. МАНТРОВ олган суратлар.

БЕПАРВОЛИК ПАНД БЕРМАСИН

Ўтган йили 28 апрель куни кечки соат 5 дан 55 дақиқа ўтганда Охунбобоев номли пахта тайёрлаш пунктида ёнғин чиқди. Бунга пахта ғарамини бузувчи кичик механизм электр тармоғининг сақлагич қобиғи шикастлангани сабаб бўлди.

31 май куни эса шу пунктда соат 12 да яна ўша механизмнинг электр тақсимлагич қутисидан учқун чиқиб, иккинчи марта тилсиз ёв хуруж қилди.

4 октябрь куни соат 11 дан 30 дақиқа ўтганда Г. Юнусов номли пунктда ҳам оловнинг сариқ «тили» деҳқонлар пешона тери эвазига бунёд этган пахталарни «ямай» бошлади. Маълум бўлишича, ғарамга транспортёрли кичик механизмдан пахта тўкилаётган пайтда барабанларга уланган металл улагичлар ишқаланиши натижасида учқун чиқиб, ёнғин бошланган.

Агар шу пахта тайёрлаш пунктлари ишчилари беҳабар қолишганда ёки ўт ўчирувчилар зудлик билан ёрдамга етиб келишмаганда, қимматбаҳо саноат хом ашёси куйиб, кулга айланган, давлатга катта миқдорда зарар етказилган бўлар эди.

Халқимизда кўр ҳассасини бир марта йўқотади, деган нақл бор. Лекин Меҳнатобод туманидаги пахтани қайта ишлаш саноати ходимлари бу нақлнинг «нотўғри» эканлигини исбот қилишмоқда. Чунки аксарият пахта тозалаш пунктлари ва заводларида ҳамон ёнғинга қарши эҳтиёт чоралари кўрилмаган. Масалан, Юнусов номли пунктдаги ёнғинга қарши ҳолат умуман талаб даражасида эмас. Тартиб-қоидаларга мутлақо риоя қилинмайди. Ёнғин чиққудек бўлса, биринчи навбатда асқотадиган буюмлар — сув сақланадиган идишлар, нарвонлар етарли миқдорда эмас. Керакли техникалар қаровсиз ҳолатда сақланапти. Пахта ғарамларини бузувчи механизмлар кучли ток ўтказувчи тармоқларни автоматик тарзда чегаралайдиган ускуналар билан жиҳозланмаган. Электр тақсимлагич шкафлар чанг ўтказмайдиган қилиб созланмаган. Пунктнинг маҳсулот сақланадиган қисмида кучли ток ўтказувчи тармоқларни ётқизиш учун ариқчалар қилинмаган. Ишчилар ёнғиндан сақланиш қоидаларини билишмайди.

Умуман, барча корхоналарда ҳам аҳвол бундан яхши эмас.

Меҳнатобод тумани ИИБ давлат ёнғиндан сақлаш назорияти томонидан ёнғиндан сақлаш чораларини кўрмаганлиги учун Юнусов номли пахта тайёрлаш пункти мудири Н. Усмоновга 20 сўм, Охунбобоев номли пункт мудири А. Норжигитовга 25 сўм, Держинский номли пахта тайёрлаш пункти мудири М. Тўраевга 20 сўм миқдориде жарима солинган. Лекин бу жарималар номлари қаламга олинган мудирларга пашша чаққанчалик ҳам таъсир қилмаган шекилли, амалда ҳеч нарса ўзгармай қолаверди. Бизнингча, улар ёнғинга қарши тайёргарлик кўришга кетадиган харажатларни ҳисоблаб, кўзлари қиймаётган бўлса керак. Лекин аччиқ бўлса ҳам, ҳақиқат шу: «иктисод» қилиб қолинган ана шу маълумлар, агар фалокат рўй берса, миллионлаб сўмларни кўкка совириб юбориш мумкин.

У. ЯХШИБОВ,
Меҳнатобод тумани ИИБ давлат ёнғиндан сақлаш назорияти бошлиғи ички хизмат катта лейтенанти.

